

4.1 Různé v $\mathbb{Z}$ slyškovou soustavu

$$x \equiv 3 \pmod{5}, x \equiv 2 \pmod{8}, x \equiv 5 \pmod{11}$$

$$M = 5 \cdot 8 \cdot 11 = 440$$

Nejdříve vypočítáme q_i

v $\mathbb{Z}_{440}$:

$$q_5 = 8 \cdot 11 \cdot 1$$

$$[\text{v } \mathbb{Z}_5 \quad 8 \cdot 11 \cdot 1 = 1$$

$$3 \cdot 1 \cdot 1 = 1$$

$$3 \cdot 1 = 1$$

$$1 = 2]$$

v $\mathbb{Z}_{440}$:

$$q_{11} = 5 \cdot 8 \cdot 1$$

$$[\text{v } \mathbb{Z}_{11} \quad 5 \cdot 8 \cdot 1 = 1$$

$$7 \cdot 1 = 1$$

$$1 = 8]$$

v $\mathbb{Z}_{440}$:

$$q_8 = 5 \cdot 11 \cdot 1$$

$$[\text{v } \mathbb{Z}_8 \quad 5 \cdot 11 \cdot 1 = 1$$

$$5 \cdot 3 \cdot 1 = 1$$

$$15 \cdot 1 = 1$$

$$7 \cdot 1 = 1$$

$$1 = 7]$$

v $\mathbb{Z}_{440}$:

$$\begin{aligned} x &= 3 \cdot q_5 + 2 \cdot q_8 + 5 \cdot q_{11} = 3 \cdot 8 \cdot 11 \cdot 2 + 2 \cdot 5 \cdot 11 \cdot 7 + 5 \cdot 5 \cdot 8 \cdot 8 = \\ &= 528 + 770 + 1600 = 2898 = 258 \end{aligned}$$

v $\mathbb{Z}$:

$$x = 258 + k \cdot 440 \quad k \in \mathbb{Z}$$

Kamil Doležal

4.2 Spočítejte residuální AB a A^B v $\mathbb{Z}_{440}$ pro $A = 21754$ a $B = 1213$.

$$440 = 2^3 \cdot 5 \cdot 11$$

z příkladu 4.1

$$q_8 = 385 \quad q_5 = 176 \quad q_{11} = 320$$

a) AB

$$\text{v } \mathbb{Z}_5 \quad A \cdot B = 21754 \cdot 1213 = 4 \cdot 3 = 2$$

$$\text{v } \mathbb{Z}_8 \quad A \cdot B = 21754 \cdot 1213 = 2 \cdot 5 = 2$$

$$\text{v } \mathbb{Z}_{11} \quad A \cdot B = 21754 \cdot 1213 = (4 - 5 + 7 - 1 + 2) \cdot (3 - 1 + 2 - 1) = 7 \cdot 3 = 10$$

$$\begin{aligned} \text{v } \mathbb{Z}_{440} \quad A \cdot B &= 2 \cdot q_5 + 2 \cdot q_8 + 10 \cdot q_{11} = 2 \cdot 176 + 2 \cdot 385 + 10 \cdot 320 \\ &= 352 + 770 + 3200 = \underline{\underline{362}} \end{aligned}$$

b) A^B

$$\text{v } \mathbb{Z}_5 \quad A^B = 21754^{1213} = 4^{1213}$$

$$\gcd(5, 4) = 1$$

$$5 = 1 \cdot 4 + 1$$

$$4 = 4 \cdot 1 + 0$$

můžeme použít Euler-Fermatovu větu

$$\varphi(5) = 4$$

$$\text{tedy } 4^4 = 1 \text{ v } \mathbb{Z}_{11}$$

$$4^{1213} = 4^{4 \cdot 303 + 1} = 4 \text{ v } \mathbb{Z}_5$$

4.2 pokračování

$$\text{v } \mathbb{Z}_8 \quad A^B = 21754 \stackrel{1213}{=} 2 \stackrel{1213}{=} 2$$

$\gcd(8, 2) = 2$ nebo použít Euler-Fermatovu větu

použijeme algoritmus opakovaných zkrácení

$$\begin{array}{rcl} 1213 : 2 & = & 606 \quad 1 \\ 606 : 2 & = & 303 \quad 0 \\ 303 : 2 & = & 151 \quad 1 \\ 151 : 2 & = & 75 \quad 1 \\ 75 : 2 & = & 37 \quad 1 \\ 37 : 2 & = & 18 \quad 1 \\ 18 : 2 & = & 9 \quad 0 \\ 9 : 2 & = & 4 \quad 1 \\ 4 : 2 & = & 2 \quad 0 \\ 2 : 2 & = & 1 \quad 0 \\ 1 : 2 & = & 1 \quad 1 \end{array}$$

$$(1213)_2 = 10010111101$$

$$\begin{array}{c} 1 \\ \times 1.2 = 2 \end{array} \quad a=2$$

$$52.2 = 4$$

$$54.2 = 16 = 0$$

$$50.2 = 0$$

$$\times 0.2 = 0$$

$$50.2 = 0$$

$$50.2 = 0$$

$$\times 0.2 = 0$$

$$50.2 = 0$$

$$\times 0.2 = 0$$

$$50.2 = 0$$

$$\times 0.2 = 0$$

$$50.2 = 0$$

$$\times 0.2 = 0$$

$$50.2 = 0$$

$$50.2 = 0$$

$$\times 0.2 = 0$$

$$2 \stackrel{1213}{=} 0 \text{ v } \mathbb{Z}_8$$

4.2 pokračování

Kamil Dvorník

$$\text{v } \mathbb{Z}_{11} \quad 21754^{1213} = 7^{1213}$$

$$\gcd(11, 7) = 1$$

$$\text{pro } 11 = 1 \cdot 7 + 4$$

$$7 = 1 \cdot 4 + 3$$

$$4 = 1 \cdot 3 + 1$$

$$3 = 3 \cdot 1 + 0$$

Můžeme použít Euler-Fermatovu větu

$$\varphi(11) = 10$$

$$7^{10} = 1 \quad \text{v } \mathbb{Z}_{11}$$

$$7^{1213} = 7^3 = 343 = 2$$

$$\text{v } \mathbb{Z}_{440} \quad A^B = 21754^{1213} = 4 \cdot 95 + 0 \cdot 98 + 2 \cdot 911 =$$

$$\text{zruší se } 4 \cdot 95 + 0 \cdot 98 + 2 \cdot 320 = 420$$

$$4 \cdot 176 + 0 + 2 \cdot 320 = 24$$

4.3

Pro RSA šifrování je dáno $N=247$ a veřejný klíč $A=11$.

Spočítejte soukromý klíč a dešifrujte správu $b=147$.

Pro ~~dešifrování~~ dešifrování použijte Čínskou větu o zbytcích.

hledáme rozklad 247 na prvočísla

$$\sqrt{247} \leq 16$$

musíme vyzkoušet tato prvočísla

$$2, 3, 5, 7, 11, 13$$

$$247 = 13 \cdot 19$$

$$\varphi(247) = \varphi(13) \cdot \varphi(19) = 12 \cdot 18 = 216$$

dosáhneme 11^{-1} v $\mathbb{Z}_{216}$

$$\gcd(216, 11)$$

$$n=216 \quad a=11$$

$$216 = 19 \cdot 11 + 7$$

$$7 = n - 19a$$

$$11 = 1 \cdot 7 + 4$$

$$4 = 11 - 1 \cdot 7 = a - n + 19a = 20a - n$$

$$7 = 1 \cdot 4 + 3$$

$$3 = 7 - 1 \cdot 4 = n - 19a - 20a + n = 2n - 39a$$

$$4 = 1 \cdot 3 + 1$$

$$1 = 4 - 1 \cdot 3 = 20a - n - 2n + 39a = -3n + 59a$$

$$1 = -3 \cdot 216 + 59 \cdot 11$$

$$11^{-1} = 59 \text{ v } \mathbb{Z}_{216}$$

soukromý klíč je $(247, 59)$

pro dešifrování je potřeba spočítat

$$147^{59} \text{ v } \mathbb{Z}_{247}$$

(4.3) pokračování

pro výpočtem používáme číselnou větu o zbytcích a algoritmus opakovaných dělení.

$$59 : 2 = 29 \quad 1$$

$$29 : 2 = 14 \quad 1$$

$$14 : 2 = 7 \quad 0$$

$$7 : 2 = 3 \quad 1$$

$$3 : 2 = 1 \quad 1$$

$$1 : 2 = 0 \quad 1$$

$$(59)_2 = 111011$$

$$1) \quad 147^{59} \pmod{13}$$

$$147^{59} = 4^{59}$$

$$\times 4$$

$$\int 4^2 = 16 = 3$$

$$\times 3 \cdot 4 = 12$$

$$\int 12^2 = 144 = 1$$

$$\times 1 \cdot 4 = 4$$

$$\int 4^2 = 16 = 3$$

$$\int 3^2 = 9$$

$$\times 9 \cdot 4 = 36 = 10$$

$$\int 10^2 = 100 = 9$$

$$\times 9 \cdot 4 = 36 = 10$$

$$2) \quad \pmod{19} \quad 147^{59} = 14^{59}$$

$$\times 14$$

$$\int 14^2 = 196 = 6$$

$$\times 6 \cdot 14 = 84 = 8$$

$$\int 8^2 = 64 = 7$$

$$\times 7 \cdot 14 = 98 = 3$$

$$\int 3^2 = 9$$

$$\int 9^2 = 81 = 5$$

$$\times 5 \cdot 14 = 70 = 13$$

$$\int 13^2 = 169 = 17$$

$$\times 17 \cdot 14 = 238 = 10$$

4.3 pokračování

připravíme koeficienty pro číselnou větu o zbytcích

a) $13^{-1} \text{ v } \mathbb{Z}_{19}$

$\gcd(19, 13)$

$n = 19 \quad a = 13$

$19 = 1 \cdot 13 + 6$

$6 = 19 - 1 \cdot 13 = n - a$

$13 = 2 \cdot 6 + 1$

$1 = 13 - 2 \cdot 6 = a - 2n + 2a = 3a - 2n$

$1 = 3 \cdot 13 - 2 \cdot 19$

$13^{-1} = 3 \text{ v } \mathbb{Z}_{19}$

b) $19^{-1} \text{ v } \mathbb{Z}_{13}$

$6^{-1} \text{ v } \mathbb{Z}_{13}$

$\gcd(13, 19)$

$13 = 2 \cdot 6 + 1$

$1 = 13 - 2 \cdot 6$

$19^{-1} = 11 \text{ v } \mathbb{Z}_{13}$

$\text{v } \mathbb{Z}_{247}$

$147^{59} = 10 \cdot 13 \cdot 3 + 10 \cdot 19 \cdot 11 = 390 + 2090 = 2480 = \underline{\underline{70}}$

4.4 Zachytili jste správy $b=31$ a $c=47$, s kterých víte, že vznikly šifrováním stejné správy a veřejnými klíči $(N=91, e=5)$ a $(N=91, e=7)$. Najděte správu a metodu útoku outsidera. Víme, že správy splňují splňují tyto rovnosti

$$v \in \mathbb{Z}_{91} \quad 31 = R^5 \quad 47 = R^7 \quad R \in \mathbb{Z}_{91} \text{ je hledaná správa}$$

rozšířeným Eukleidovým algoritmem najdeme Bezoutovu rovnost.

$v \in \mathbb{Z}$ počítáme

$$\gcd(7, 5)$$

$$7 = m \quad 5 = a$$

$$7 = 1 \cdot 5 + 2$$

$$2 = m - a$$

$$5 = 2 \cdot 2 + 1$$

$$1 = a - 2m + 2a = 3a - 2m$$

$$1 = 3 \cdot 5 - 2 \cdot 7$$

$$3 \cdot 5 = 1 + 2 \cdot 7$$

$v \in \mathbb{Z}_{91}$ sestavíme následující rovnici

$$R^{3 \cdot 5} = R^{1 + 2 \cdot 7}$$

využijeme ~~naše~~ rovnosti definovaných na našem příkladu

$$31^3 = R^{3 \cdot 5} = R \cdot R^{2 \cdot 7} = R \cdot 47^2$$

$$31^3 = R \cdot 47^2$$

další řešíme lineární rovnici v $\mathbb{Z}_{91}$

$$29791 = R \cdot 2209$$

$$34 = R \cdot 25$$

4.4 pokračování

$$\gcd(91, 25)$$

$$91 = 3 \cdot 25 + 16$$

$$25 = 1 \cdot 16 + 9$$

$$16 = 1 \cdot 9 + 7$$

$$9 = 1 \cdot 7 + 2$$

$$7 = 3 \cdot 2 + 1$$

$$m = 91 \quad a = 25$$

$$16 = m - 3a$$

$$9 = a - m + 3a = 4a - m$$

$$7 = m - 3a - 4a + m = 2m - 7a$$

$$2 = 4a - m - 2m + 7a = 11a - 3m$$

$$1 = 2m - 7a - 33a + 9m = 11m - 40a$$

$$1 = 11 \cdot 91 - 40 \cdot 25$$

protože $\gcd(91, 25) = 1$ máme pouze jedno řešení

$$25^{-1} = -40 = \cancel{10} 51 \text{ v } \mathbb{Z}_{91}$$

$$34 = 2 \cdot 25$$

$$34 \cdot 51 = 2$$

$$\underline{\underline{2 = 51 \text{ v } \mathbb{Z}_{91}}}$$